

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De laude scripto[rum] pulcherrimus tractatus d[omi]ni
Joha[n]nis tritemij abbatis Spanhemensis ordinis sancti
benedicti de obserua[n]tia burßfelden[sis] ...**

Trithemius, Johannes

Maguntinu[m], 1494

Utrum diebus festis liceat scribere xi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31333

Dum folia humida siccantur, vel fatigatū ex labore t³ren-
mitat caput: velut pro solacio suis collecturis inuigilet.
Sed et diebus festis dū ab oracōibz vacat talia curet.

An liceat monachis festis die-

bus scribere.

Ca. xi.

Data iam occasione p̄sentibus queritur. An li-
citū sit monachis festis diebus scribere: qui-
bus in lege ab operibz seruilibus p̄cipitur va-
care. Hanc questionē Jobāni cācellario quon-
dam parisiē, viro doctissimo legimus a quibusdā fuisse
ppositā: quā in libro de laude scriptoz, p. xij. cōsideratio-
nes deducens, ita postremo cōcludit dicens. Nichil im-
pedit libros seu tractatulos vel codicillos deuocōis scri-
bere diebus festis, habito moderamē: quale sapiens ius-
dicabit in hoc opere: qđ vtiq; nō seruire censendū est: sed
in honorē ecclesie plus aliquādo vergens: q̄ multiplicati-
o vocalis oracōis: immo insolens in aliquibus missa-
rū inculcatio. Hec ille. Hos autē adijcētes cū humilita-
te dicimus. q̄ monachus sub obedientia cōstitutus, si p̄ci-
piente prelato, festis diebus materias vtilēs scribit, nichil
timeat: quia melior est obedientia scribentis: q̄ victime
pprie volūtatis. **E**t tamen que ex institucōne festi obliga-
tur hac occasione nō negligat: sicuti est celebrare, vel au-
dire missam: et horas rite p̄soluere canonicas. Bene fa-
cit itaq; libros sacros scribens diebus festis: debitis cir-
cūstantijs diligenter adhibitis. Qui autē diuine contem-
plationi cōgruenter potest insistere, excellentiorē gradum
creditur obtinere: nisi obedientie meritū iure interueniat
Illa em̄ bonis operibus incrementū adijcit: et ex equali-
bus meliora facit. **C**um ergo simus hoīes infirmi, et ad
cōtemplationē minus idonei, melius est hoc damnū scri-
bendo refundere, q̄ inutilibus (vt fieri solet) sermonibus
vacare. Quia etiā nec legere semp̄ possumus nec orare:
non est quo nos post hec vtilius occupemus: q̄ si cum

officiū noua =

Edm. Jatio 13. 26.

24
deuotione scribendis libris studium impendamus. **E**t
hoc non solum nos instruimur: sed etiam futuris longepost
nos materiam edificationis preparamus. Non minus scrip-
tor docet bona scribendo: quam predicator sancta predicando.
Et quod illi licet: istum quis prohibet? **E**t sicut iam dixi-
mus fratres studiosi presertim festis diebus, suis deuotioni-
bus consulentes, codicillos suos rapiarios confidenter
possunt scribere: nisi ut dictum est obedientia aliud precipiat
operari. In omnibus autem his serenanda est intentio precia-
pientis: regulanda etiam deuotio scribentis. **Q**ui autem ali-
quid scribit pro precio, quantumcumque materia utilis sit:
ab hac libertate seclusi, festis diebus ab ope cessabunt:
quia lucris terrenis intentione deseruiunt: et ideo seruale
opus iudicatur: nisi forte alius interueniat (quod raro con-
tingit) respectus pietatis.

De differentia scriptorum et opusculorum nominibus. **Cap. xij.**

Scriptores duplici apud antiquos a pellatione
habebantur. Primi dicebantur antiquarij:
qui vetera tantummodo scriberent: nomen ab offi-
cio sumentes. Secundi a pellatione librarij:
qui et noua scribebant et vetera. Antiquarij cum scriberent
etiam antiquis libris utebantur: librarij autem nouis. Dicitur
autem librarij a libro, hoc est interiori cortice que ligno
coheret: quia ante usum carthe vel membrane: de libris
arborum volumina compaginata fiebant: sicut in vetustissi-
mis bibliothecis adhuc hodie reperiuntur quandoque vesti-
gia. **J**am pro instructione deuoti scriptoris liber diuersi-
tatem opusculorum aliquantulum describere: sicut a **R**aban-
no viro quondam peritissimo enarrantur: quia non erit fra-
tribus inutilis eorum noticia: ut sciant quemadmodum unum
quodque opusculum debeant appellare. Opusculorum ergo
tria sunt genera. Primum genus excerpta dicitur: quod
greci Scholia nuncupant: in quibus ea que videntur ob